TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

SINIR ÖTESİ ELEKTRONİK TİCARET (E-TİCARET) REHBERİ

Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü

Elektronik Ticaretin Tanımı ve Hukuki Dayanağı

Elektronik Ticaret (E-Ticaret) Kavramı, 05.11.2014 tarihli ve 29166 sayılı Resmî Gazete yayımlanarak 1 Mayıs 2015'te yürürlüğe giren 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanunla tanımlanmıştır.

Anılan Kanun'da elektronik ticaret, tarafların fiziki olarak karşı karşıya gelmeden elektronik ortamda gerçekleştirilen çevrim içi iktisadi ve ticari her türlü faaliyet olarak tanımlanmıştır.

Sınır Ötesi Elektronik Ticaret İstatistiklerinin Derlenmesinin Önemi

Elektronik ticarete olan ilgi son dönemlerde artma eğilimi göstermektedir. Bu durum, sınır ötesi elektronik ticaret istatistiklerinin sağlıklı bir şekilde ölçülmesini elzem hale getirmektedir. Bu alanda politika yapıcılar tarafından etkin politikaların belirlenmesi ve uygulanması, sınır ötesi elektronik ticaret verilerinin sağlıklı bir şekilde derlenmesine bağlıdır. Bu itibarla, Detaylı Beyan Modülünde ve Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamelerinde (ETGB) yapılan dış ticaret işleminin e-ticaret kapsamında olup olmadığının ayrıştırılması amaçlanmaktadır.

Bu rehber, mükelleflerin yapılan dış ticaret işlemlerinin e-ticaret kapsamında olup olmadığını doğru bir şekilde beyan etmeleri amacıyla düzenlenmiştir.

Sınır ötesi elektronik ticaret (e-ticaret) nedir?

Dijital platform aracılığıyla (çevrim içi elektronik ticaret siteleri, firmaların web siteleri ya da firmaların siparişlerinin alınıp verildiği EDI benzeri sistemler gibi) çevrim içi (online) olarak sipariş edilen ve alıcı-satıcıların farklı ülkelerde bulunduğu geleneksel yöntemlerle teslim edilen malların konu olduğu işlemler sınır ötesi e-ticaret olarak tanımlanmaktadır.

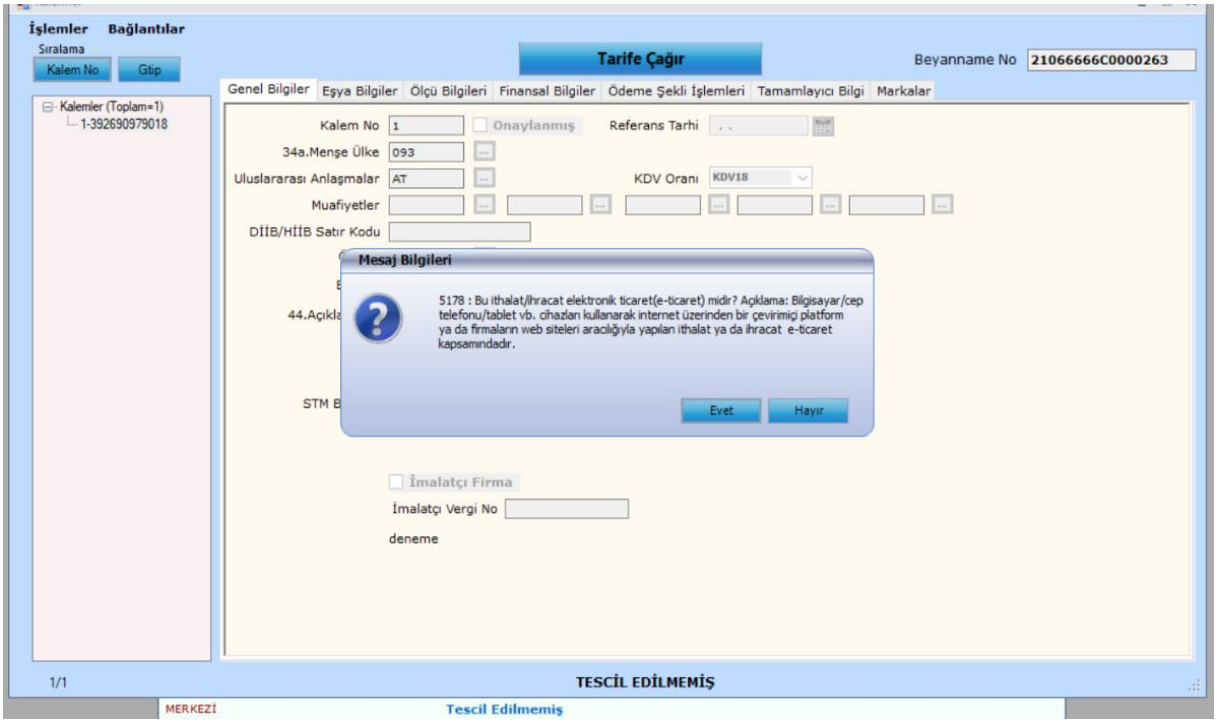
Telefon görüşmeleri, faks ve e-posta (e-mail) yoluyla verilen siparişler e-ticaret kapsamı dışındadır.

BİLGE Sistemi Detaylı Beyan Modülünde Elektronik Ticaret Sorusu

Mükellefin Detaylı Beyan Modülünde her tarife çağırışında, yapılan işlemin e-ticaret kapsamında olup olmadığını soran bir ekran çıkmaktadır.

BİLGE Sistemi Veri Giriş Ekranı

Detaylı Beyan Modülündeki Soru Metni:

5178 (Mesaj Kodu): Bu ithalat/ihracat elektronik ticaret (e-ticaret) midir?

Açıklama: Bilgisayar/Cep Telefonu/Tablet vb. cihazları kullanarak internet üzerinde bir çevrim içi platform ya da firmaların web siteleri aracılığıyla yapılan ithalat ya da ihracat e-ticaret kapsamındadır.

Beyannameyi dolduran mükellefin, e-ticaret sorusunu cevaplarken siparişin çevrim içi olarak verilip verilmediğini dikkate alması gerekmektedir. Gerçekleştirilen işlem e-ticaret kapsamında yapıldı ise bu soruya "**Evet"**, e-ticaret kapsamı dışında yapıldı ise bu soruya "**Hayır"** cevabının verilmesi gerekmektedir**.**

ETGB'lerdeki Elektronik Ticaret Soru Kutucuğu

ETGB'lerde elektronik olarak yapılan dış ticaret kayıtlarının ayrıştırılması amacıyla taşıma senedi düzeyinde bir soru kutucuğu bulunmaktadır.

Beyannameyi dolduran mükellefin e-ticaret kapsamında yapılan işlemler için soru kutucuğunu **"ET"**, e-ticaret kapsamı dışında yapılan işlemler için **"ETD"** olarak işaretlemesi gerekmektedir.

Aşağıdaki durumlarda Detaylı Beyan Modülündeki Soru "Evet", ETGB'deki soru kutucuğu "ET" olarak cevaplandırılmalıdır.

- Web, EDI (Electronic Data Interchange) ve Dış ağ (extranet) kanalıyla işlem yapıyorsanız
- Uygulama içi satın alma işlemleri yapıyorsanız
- Online teklif platformları kanalıyla işlem yapıyorsanız

Aşağıdaki durumlarda Detaylı Beyan Modülündeki Soru "Hayır", ETGB'deki soru kutucuğu "ETD" olarak cevaplandırılmalıdır.

- Telefon, faks ve e-posta kanalıyla yapılan sipariş alıyor ya da veriyorsanız
- Dijital imza ile resmileştirilen çevrim dışı (offline) işlem yapıyorsanız

Elektronik Ticaret İşlemlerinin Yapıldığı Çevrim İçi İş Modelleri

Elektronik ticaret işlemlerinin gerçekleştirildiği çevrim içi iş modelleri;

1-Dijital aracı platformlar

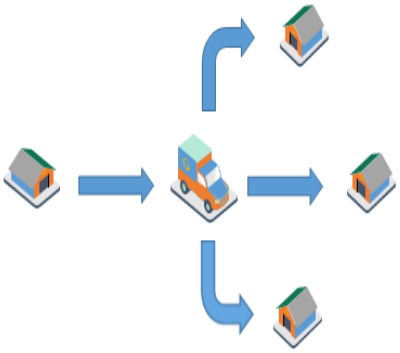
2-Elektronik satıcılar (e-satıcı)

3-Web mağazaları

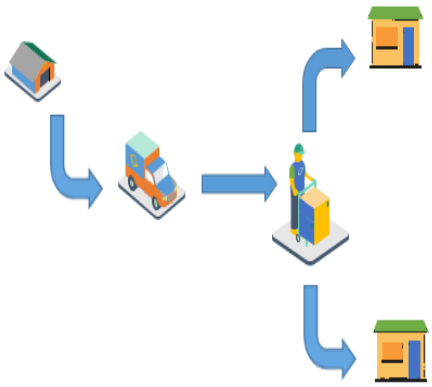
şeklinde sınıflandırılmaktadır.

Elektronik Ticaret Türleri

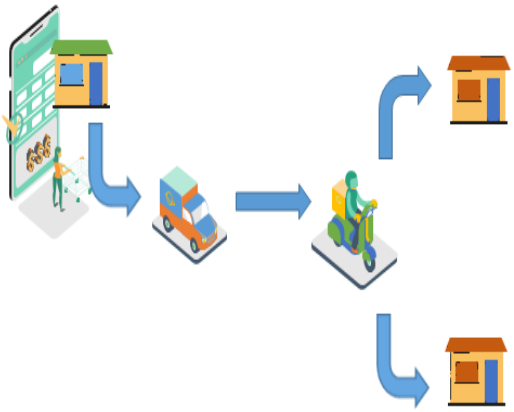
Elektronik ticaret 4 farklı kategoride değerlendirilmektedir.

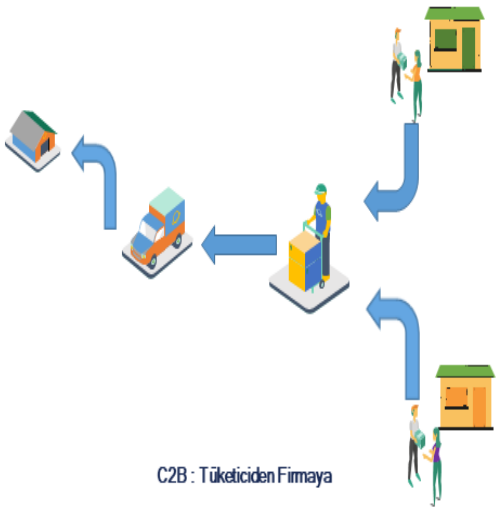
B2B : Firmadan Firmaya

B2C : Firmadan Tüketiciye

C2C : Tüketiciden Tüketiciye

C2B : Tüketiciden Firmaya

Elektronik Ticarete İlişkin Örnek Senaryolar

B2B:

- **X ülkesindeki bir firmanın doğrudan Y ülkesindeki tedarikçiden mal alması:**

  Firmanın üretimde kullanılan bir birleşeni EDI (Electronic Data Interchange) yolu ile satın alması

- **X ülkesindeki bir firmanın, X, Y ya da Z ülkesinde konumlanmış bir çevrim içi platform aracılığı ile Y ülkesindeki tedarikçiden mal satın alması:**

  Bir firmanın başka bir firmadan e-Bay aracılığı ile bir mal sipariş etmesi

- **X ülkesindeki bir firmanın, Y ülkesindeki bayisinden mal alması:**

  Firmanın yerleşik olduğu ülkesinde satmak üzere yurtdışındaki bayisinden nihai malı bir çevrim içi platform aracılığı ile satın alması

B2C:

- **X ülkesindeki bir tüketicinin doğrudan Y ülkesindeki tedarikçiden nihai tüketim malını satın alması:**

  Tüketicinin, firmanın web sitesinden bir mal satın alması

İletişim Bilgileri

Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü

e-posta: istatistik@ticaret.gov.tr

Tel: 0312 204 77 45 - 0312 204 79 20 - 0312 204 78 55 - 0312 204 77 90

YASAL UYARI

Rehberde yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Rehberde yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Rehberdeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığı'na aittir.

Ticaret Bakanlığı, Rehberde yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Rehberdeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığı'na hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez.

Ticaret Bakanlığı, Rehberde yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Rehberden kaldırabilir. Rehberin içeriğinde yer alan bilgiler dayanak gösterilerek hiçbir hak talep edilmez. Bu durumlarda yürürlükteki mevzuat hükümleri geçerlidir.